

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.623/2024/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. október 29.

Az ügy tárgya: testi sértés vétsége és más bűncselekmények

Terhelt(ek):

Első fok: Fonyódi Járásbíróság, 21.Bpk.45/2023/5., büntetővégzés,
tárgyalás mellőzésével, 2023. április 20.,
jogerő: 2024. január 10.

Az indítvány előterjesztője: a Somogy Vármegyei Főügyészség

Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés érdekében

Rendelkező rész

A Kúria a testi sértés vétsége és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Somogy Vármegyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fonyódi Járásbíróság 21.Bpk.45/2023/5. számú büntetővégzését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Fonyódi Járásbíróság a 2023. április 20. napján meghozott és 2024. január 10. napján jogerős 21.Bpk.45/2023/5. számú büntetővégzésével a Marcali Járásbíróság 7.Fk.130/2021/15/V. számú ítéletének próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyezte, és a próbára bocsátást megszüntette. A fiatalkorú terhelttel szemben könnyű testi sértés vétsége [Btk. 164. § (1) bekezdés], lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bd), be) alpont] és lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) alpont] miatt – halmazati büntetésül – 4 hónap szabadságvesztés büntetést szabott ki, és 3.400 forint erejéig vagyonekhozást rendelt el. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette, és rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata fiatalkorúak fogháza. Megállapította, hogy a fiatalkorú terhelt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt pártfogó felügyelet alatt áll. Kimondta, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a fiatalkorú terhelt a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá a polgári jogi igényről, a lefoglalt bűnjelekről, és az eljárás sortán felmerült bűnügyi költség viseléséről.

II.

[2] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Somogy Vármegyei Főügyészség B.1736/2023/7. számon terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (2) bekezdés d) pont pontjára alapítottnan – figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában írtakra – a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése, és az eljárt bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[3] Kifejtette, hogy a Fonyódi Járásbíróság büntetővégzésének rendelkező része nem tartalmazza, hogy a járásbíróság a próbára bocsátást elrendelő határozatban elbírált bűncselekmény miatt is kiszabta a halmazati büntetést, indokolása pedig nem tartalmazza a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást. Álláspontja szerint ezért nem állapítható meg, hogy a járásbíróság a büntetést kiszabó rendelkezését mely tényekre alapította, és a joghátrány kiszabása megfelel-e a büntető anyagi jogszabályoknak.

[4] Mindezek alapján a büntetővégzés indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes, amely a jogerős ügydöntő határozatot érintő abszolút eljárási szabálysértés.

[5] A Legfőbb Ügyészség Fk.Bf.496/2024. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt – helyes indokaira tekintettel – fenntartotta, és indítványozta a Fonyódi Járásbíróság 21.Bpk.45/2023/5. számú büntetővégzésének a hatályon kívül helyezését, és a bíróság új eljárásra utasítását.

III.

[6] Az ügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítvány alapos.

[7] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja.

[8] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[9] Az eljárási szabálysértés [Be. 649. § (2) bekezdés] miatt előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nincs iránya (1/2021. Büntető jogegységi határozat).

[10] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[11] A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja értelmében ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

[12] Értelmszerűen, ha az indokolási kötelezettséghez kapcsolódó eljárási szabálysértés kifejezett törvényi szabály sérelmével jár, és nem mérlegelés körébe vonható, akkor az az eljárási sérelem nem lehet relatív szabálysértés, hanem feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető, vagyis abszolút eljárási szabálysértés.

[13] Nyilvánvalóan ilyennek tekintendő, ha a bűnösség kimondásáról szóló rendelkezéshez tartozó tényállás, vagyis e rendelkezés ténybeli alapja teljes egészében hiányzik (Kúria Bfv.III.777/2020/9., BH 2021.193.).

[14] A Be. 451. § (1) bekezdése szerint a bíróság határozata – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – bevezető részből, rendelkező részből, jogorvoslati részből, indokolásból és záró részből áll. Az (5) bekezdés alapján az indokolás a bíróság által megállapított, a döntés alapjául szolgáló, jelentős tényeket és körülményeket, valamint a határozat alapjául szolgáló jogszabályokat tartalmazza.

[15] A jelen ügyben a bíróság büntetővégzést hozott, ami ügydöntő határozat [Be. 739. § (2) bekezdés], és amelyre – ha a Be. másképp nem rendelkezik – az ítéletre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[16] A Be. 741. § (2) bekezdés d) pontja értelmében a bíróság a büntetővégzésben a Be. 740. § (2) bekezdésében felsorolt büntetés kiszabása, illetve intézkedés alkalmazása – továbbá a törvényhely a)-c) pontjaiban meghatározott egyéb intézkedések – mellett a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezheti, illetve az e) pontja értelmében az ügyek egyesítéséről rendelkezhet.

[17] A Be. 741. § (3) bekezdése alapján a büntetővégzés rendelkező részének tartalmaznia kell a Be. 561. § (2) bekezdésében foglaltakat, ekként a bűncselekmény Btk. szerinti megnevezését az alkalmazott törvényhely feltüntetésével – ideértve a bűncselekmény minősített esetének megállapításakor a bűncselekmény alapesetét meghatározó törvényhelyet is –, a bűncselekmény büntetési vagy vétségi megjelölését, többrendbeli vagy folytatódó bűncselekmény esetén ennek megjelölését, gondatlan alakzat esetén ennek megjelölését, továbbá az elkövetői és elkövetési alakzat megjelölését is [Be. 561. § (2) bekezdés c) pont]. A

Be. 741. § (4) bekezdése szerint pedig a büntetővégzés indokolása a megállapított tényállást, a vádra és a büntetővégzés feltételeinek fennállására való utalást, valamint az alkalmazott jogszabályok megjelölését tartalmazza.

[18] A bűnösséget megállapító ítéletre vonatkozó rendelkezéseket a Be. 564. §-a foglalja össze. E törvényhely (3) bekezdése értelmében, ha a vádlott bűnösségét a bíróság próbára bocsátás ideje alatt vagy a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt állapítja meg, a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezi, a próbára bocsátást megszünteti, és halmazati büntetést szab ki. A Be. 739. § (1) és (2) bekezdéséből következően e rendelkezés büntetővégzés meghozatala esetén is irányadó.

[19] A Be. 561. § (3) bekezdés c) pontja szerint a bíróság által megállapított tényállást az indokolásnak tartalmaznia kell.

[20] A Be. 562. § (1) bekezdéséből következően, ha a kihirdetés vagy a kézbesítés útján közölt ügydöntő határozat ellen sem az ügyész, sem a vádlott, sem a védő nem jelentett be fellebbezést, a határozat rövidített indokolása az 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjában meghatározottakból, valamint az alkalmazott jogszabályok megjelöléséből is állhat.

[21] A Be. 564. § (3) bekezdése kimondja, hogy ha a vádlott bűnösségét a bíróság próbára bocsátás ideje alatt vagy a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt állapítja meg, a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezi, a próbára bocsátást megszünteti és halmazati büntetést szab ki. Az ügyek egyesítése folytán a bíróság határozatának tartalmaznia kell a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást is (54. BKv III/2. pont).

[22] Az iratokból kitűnően:

– A Marcali Járásbíróság a 2022. április 13. napján meghozott, ugyanekkor jogerős 7.Fk.130/2021/15/V. számú ítéletével a fiatalkorú terheltet folytatólágosan elkövetett lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba alpont] miatt 1 év 6 hónapra próbára bocsátotta.

– A Kaposvári Járási Ügyészség Fk.3372/2021/28. számú vádiratában a fiatalkorú terhelttel szemben testi sértés vétsége [Btk. 164. § (1) bekezdés], lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bd), be) alpont] és lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) alpont] miatt emelt vádat (Fonyódi Járásbíróság 21.Bpk.45/2023/1. számú irat).

– A Marcali Járásbíróság előtt 7.Fk.130/2021. számon folyamatban volt büntetőügy a Fonyódi Járásbíróságon 21.Bpk.67/2023. számon próbára bocsátás megszüntetése iránt indult ügyként került újnak iktatásra (Fonyódi Járásbíróság 21.Bpk.67/2023. számú irat).

– A bíróság a 2023. április 20. napján – tárgyalás mellőzésével – meghozott 21.Bpk.45/2023/5. számú büntetővégzésében az előtte folyamatban lévő büntetőügyhöz egyesítette a Fonyódi Járásbíróságon 21.Bpk.67/2023. számon próbára bocsátás megszüntetése iránt indult ügyet, a Marcali Járásbíróság 7.Fk.130/2021/15/V. számú ítéletének a próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyezte, a próbára bocsátást megszüntette, és a fiatalkorú terhelttel szemben könnyű testi sértés vétsége [Btk. 164. § (1) bekezdés], lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bd), be) alpont] és lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) alpont] miatt – halmazati büntetésül – 4 hónap szabadságvesztés büntetést szabott ki (Fonyódi Járásbíróság 21.Bpk.45/2023/5. számú büntetővégzés).

– A bíróság végzése 2024. január 10. napján jogerőre emelkedett.

[23] A bíróság 2023. április 20. napján meghozott büntetővégzését valamennyi, tárgyalás tartása iránti kérelem előterjesztésére jogosult tudomásul vette, ekként az ügyben tárgyalás tartására nem került sor.

[24] A bíróság helyesen állapította meg, hogy a fiatakorú terhelt próbaidő előtt, illetve próbaidő alatt elkövetett bűncselekménye miatt a próbaidő alatt folyt az eljárás [Btk. 66. § (1) bekezdés a) pont, b) pont].

[25] Helyesen járt el akkor is, amikor a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezte, a próbára bocsátást megszüntette.

[26] Ugyanakkor a büntetővégzés rendelkező része nem tartalmazza, hogy a járásbíróság a halmazati büntetést a próbára bocsátást elrendelő határozatban elbírált lopás büntetteként [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba alpont] minősített bűncselekmény miatt is kiszabta, emellett a büntetővégzés indokolásában nem rögzítette a korábban eljáró bíróság által a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást sem.

[27] A próbára bocsátást elrendelő határozat a tényállás, a büntetőjogi felelősség és a jogi minősítés kérdésében – minthogy e vonatkozásban a vád tárgyává tett cselekményt a próbára bocsátást alkalmazó bíróság már jogerősen elbírált – „res iudicata”-t képezve köti az utóbb eljáró bíróságot. A bűnösség ismételt kimondásának ezért nincs helye, ugyanakkor a bíróság határozata rendelkező részének tartalmaznia kell a próbára bocsátást elrendelő határozatban elbírált bűncselekmény megjelölését, azt, hogy amiatt is kiszabta a halmazati büntetést, az indokolásnak pedig tartalmaznia kell a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást.

[28] A Be. ezek egyikének mellőzésére sem ad lehetőséget.

[29] A megtámadott határozatból ugyanis nem állapítható meg, hogy a fiatakorú terhelt milyen bűncselekményt követett el, és az miként minősül.

[30] Így tehát a fiatakorú terhelt esetében a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés b) pont bb) bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont szerint minősülő folytatólagosan elkövetett lopás büntette megnevezésének és törvényhelyének a rendelkező részben történő feltüntetése, valamint az ezen bűncselekményt érintő tényállás, mint a felelősségre vonás ténybeli alapja egyaránt hiányzik.

[31] Ekként nem állapítható meg, hogy az eljáró bíróság – a próbára bocsátás megszüntetésére figyelemmel – a fiatakorú terhelttel szemben mely cselekmények miatt szabott ki büntetést és az sem, hogy az alkalmazott joghátrány az anyagi jogi szabályoknak megfelelő-e.

[32] A bíróság büntetővégzésének az indokolása a rendelkező résszel ellentétes, tehát az ügyészség által hivatkozott abszolút eljárási szabálysértés – Be. 608. § (1) bekezdés f) pont –, és ezáltal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok megvalósult.

[33] Mindezek alapján a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdés szerinti tanácsulésen eljárva a Fonyódi Járásbíróság 21.Bpk.45/2023/5. számú végzését a Be. 663. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[34] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. október 29.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.623/2024/12. számú végzése 2024. október 29. napján véglegessé vált.

Budapest, 2024. október 29.

Molnár Ferencné dr. s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző